

Aksjonsgruppen for barns rett til samvær med foreldre og besteforeldre

Leder: Borghild Berning, Spanneveien 2, 5521 Haugesund
Tlf: 52 72 35 45 E-post: hopbern@online.no Bankkto: 7370.05

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS ÅR.
BAROSEN: 323.24	
17 FEB 2005	
SAKSBEH:	SIGN.:
SAKSNR.: 2004/05463	

Det kongelige barne- og familiedepartement,
Postboks 8036 Dep,
0030 Oslo.

HØRING.

Haugesund 06.02 05.

- 039

Høring om å innføre obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere med felles barn og å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samværsrett.

FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNELOVEN OG BARNETRYGDLOVEN.

Familiemeldingen inneholdt forslag om en omlegging av foreldremeklingsordningen, slik at det kan brukes mer resurser og tid på de vanskelige, og konfliktfylte sakene.

GENERELT OM MEKLING.

Den nåværende mekling, som utføres av familierådgivnings- og meklingskontorene, er av en svært dårlig kvalitetsmessig utførelse, og derfor lite tjenlig som problemløsning, til hjelp i barnefordeling.

Selve tanken med mekling, er å "åpne øynene" på foreldrene, slik at de ser barnas rettigheter, barnet er et individ i seg selv, og har krav på at foreldrene følger lov og rett og at problemløsning blir gjort på felles lovmessige premisser.

Vi har fått en del brukbare lover nå, men dessverre, det er å beklage, de som skal mekle og håndheve loven svikter. Etter kontakt med en stor del brukere, må lederen for Aksjonsgr. si klart i fra: Meklingskontorenes svikt, må nå familie departementet ta på alvor.

Svikten i meklingen har Aksjonsgr. leder flere ganger tatt opp med departementet, både i skriv og muntlig, uten at det har skjedd noe til det bedre.

Mekling, som første ledd og hjelp til bruk i barnefordeling saker, er til liten nytte, slik den utføres nå, og brukerne klager over at mekling er ubrukelig i den form den praktiseres nå.

Aksjonsgr. ber brukerne gå til mekling, men får til svar, at det har de prøvd, det førte ikke frem. Resultatet blir at brukerne går en gang til mekling, og ikke mer.

Fylkesmennene har fått svært mange klager fra brukerne, men dessverre, er det ofte muntlig, og uten at en har noen videre kontroll over saksgangen.

I forskrift må det settes lovmessige kvaliteter på mekling, og meklerne må følge barnelovens lov og rett, dette har barna våres krav på.

Aksjonsgr. leder ber atter en gang, departementet om å følge opp brukernes krav om bedre mekling.

Aksjonsgr vil bemerke:

Aksjonsgr. støtter departementets forslag om å innføre obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere, med felles barn under 16 år.

Men departementet må ta et bedre "grep" om lovgivningen, for å fange opp samboerne, disse brukerne er knyttet sammen med felles barn.

OBS- Forslag ny lov.

2

Barneloven § 51 tredje ledd kan lyde: Sambuarar med felles barn under 16 år, skal ved samlivsbrot møte til mekling, selv om bare den ene parten krever det”.

Aksjonsgr. vil bemerke:

Samboere kan lett bryte et samliv, uten at samfunnet har mulighet til å registrere det.

Derfor er det viktig at begge foreldre parter har mulighet til å fremme sin sak.

Mange fedre har ikke foreldre ansvar, og derfor er det viktig, og som også målsetningen i drøftingen av ST. meld. nr. 29 (2002-2003) legger opp til, å styrke fedrenes omsorgs situasjon.

BARNETRYGDE LOVEN

Aksjonsgr. støtter departementets forslag om et nytt femte ledd i § 9 i barnetrygdloven.

I barnetrygdloven § 9 tas inn et nytt femte ledd som lyder:

” For at utvidet barnetrygd skal kunne tilstås etter samlivsbrudd mellom samboere med felles barn under 16 år, må det legges frem meklingsattest.”   **OK**

FORSLAG: OPPHEVING AV BARNELOVENS DEFINISJON AV VANLIG SAMVÆR

Under Stortingets behandling av St. meld. nr. 29(2002-2003) var også målsettingen om å styrke fedrenes omsorgsrolle sentralt i diskusjonen.

Stortingsmeldingen gikk ikke inn på vurderinger av samværsordningers omfang.

Familie-kultur-og administrasjons-komiteen tok likevel dette opp under sin behandling av stortingsmeldingen og uttalte følgende i Inst. S. nr.28 (2003-2004) side 28 første spalte:

”Komiteens flertall, medlemmene fra AP, FRP, og SV ønsket å erstatte begrepet

”vanlig samværsrett” i barneloven med andre formuleringer som for eksempel at begge parter har rett til samvær, og at det skal legges vekt på barnets situasjon når det gjelder alder, reiseavstand m.m. når avtale skal inngås.

Flertalet mener at i barnefordelings saker oppfattes ”vanlig samvær” som unødvendige føringer. Flertallet vil bemerke at fjerning av bestemmelsen ”vanlig samvær” i seg selv ikke innebærer en føring på praksis i vurdering av samvær, men er en understreking av at hver sak må vurderes individuelt.”

SAMVÆR GENERELT

Barnets samværs ordninger med sine foreldre og nære familie, ikke minst besteforeldre, er hån mot barnets frihet til å ha samvær, og kjenne sin familie.

Aksjonsgr. er sterkt engasjert i samværs problemer, både i barnefordelingen og barnevern saker. Aksjonsgr. s. leder sitter med et unikt materiale som viser den

umenneskelige livs situasjon mange mennesker har i forhold til sine barn og barnebarn.

Barna er en del av en større familie, og hører hjemme der, det er departementet

og Stortingets plikt til å gi hjelp, slik at barna beholder sin frihet til samvær. For mange er samværs goder, ikke en selvfølge, dette gjelder både barn, foreldre, og besteforeldre, hele familien. Samvær er blitt en mangel vare, som hele familien lir under, skuffelser og fortvilelser går over til sykdom, dette bryter ned liv og helse. Departementets utredninger, lov og forslag om samvær, blir hele tiden ført på foreldrenes premisser, og brukes som straffe reaksjoner mot den ene familien. En del foreldre nekter barna samvær med sin nære familie, og lovverket gir ikke barna nok selvstendige rettigheter til samvær. Dette er en forferdelig urett mot barna, friheten tas fra disse små, og utmåler senere samværsordningene i små "doser" gjennom rettsordninger, som ikke fungerer. De rettigheter som barna har, blir i svært mange tilfeller ikke respektert av foreldrene, og barnelova legger opp til krangling mellom partene.

LOV OM BARN OG FORELDRE (barnelova)

Barnelova: "Barnet har rett til samvær med begge foreldre, jamvel om dei lever kvar for seg."

Det er barnet som er, og skal være, det grunnleggende forholdet i lovgivningen, om barnets rettigheter og hva er best for barnet, også i samværs ordninger?.

Etter barneloven har foreldrene frihet til å enes om samværsordninger for barnet, (ikke rettslige) og barnets lovlige rettigheter blir ofte dårlig praktisert i disse avtaler.

I Odelsproposisjonen 56 (1997-1998) går stortingsrepresentantene inn for at samvær kan dømmes 50% - 50% mellom foreldrene.

Dette er blitt svært lite brukt av rettsvesenet, enda det er mange foreldre som har lagt ned slik påstand i retten.

Aksjonsgr. ber departementet, utrede lov hjemmel til barneloven der delt 50 % samvær blir tatt med.

Aksjonsgr. forslag : Nytt andre ledd i barneloven § 43 kan da for eksempel lyde.

"Foreldra avtaler sjølv omfanget av samværsretten på bakgrunn av barnets rettigheter i følge Barneloven og kva dei meiner er til beste for deira barn.

§ 31 andre stykket gjeld for foreldra.

"I avtale etter avgjerd om samvær skal det mellom anna leggast vekt på omsynet til best mogleg samla foreldrekontakt fra barnets fødsel, med samvær opp mot 50 %, kor gamle barna er, reiseavstand mellom foreldra, og hvor tidlig barnet kan reise alene og anna omsyn til barna"

Barneloven har i § 44 andre ledd en definisjon, som fastsett og gir foreldrene rett til omfanget av "vanlig samvær",

Denne definisjon tas bort fra Barneloven.

BARNES RETT TIL SAMVÆR MED BESTEFØRELDRE.

Barna må ikke straffes og holdes borte fra samvær i konflikt forhold i familien, men gis en selvstendig rett til samvær.

Det er viktig, at "godt samvær" fungerer for hele familien. **FRIHET TIL SAMVÆR.**

En varm og god hilsen fra hjerne og hjerte

For Aksjonsgr. Borghild Berning

